

Логопедія

Викладачі: кандидат педагогічних наук, старший викладач *Мицик Ганна Михайлівна*
Соха Наталія Володимирівна

Кафедра: соціальної педагогіки та спеціальної освіти

E-mail: kolibri07s@ukr.net

nsokha031@gmail.com

Телефон: 073-417-34-45

Інші засоби зв'язку: Viber, Telegram

Освітня програма, рівень вищої освіти		Логопедія				
Статус дисципліни		Нормативна				
Кредити ECTS		Навч. рік	2021-2022	Рік навчання	Тиждні	14
Кількість годин		Кількість змістових модулів ¹ 4		3	Лекційні заняття – 28 Практичні заняття – 14 Самостійна робота – 48	
Вид контролю	Залік					
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13204			
Консультації:			за домовленістю зі студентами Viber, Telegram, Zoom			

ОПИС КУРСУ

Мета курсу.

Мета викладання навчальної дисципліни «Логопедія» полягає у формуванні професійної компетентності майбутніх логопедів шляхом оволодіння знаннями й уміннями роботи з дітьми з мовленнєвими порушеннями різної складності, діагностики та корекції мовленнєвих порушень у дітей раннього, дошкільного та шкільного віку, організації роботи з дітьми, що мають порушення мовлення, в умовах навчальних закладів загального та спеціального типів.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент зможє:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності

1

РН1. Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації - логопедія, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.

РН2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.

РН5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)



різних типах закладів.

РН6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами, зокрема з порушеннями мовленнєвого розвитку з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.

СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.

СК- 4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.

СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з порушеннями мовленнєвого розвитку, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.

СК- 8. Готовність до діагностико-консультативної діяльності.

Концепція викладання

- ❖ Мета – створити комфортне середовище для вашого навчання.
- ❖ Протягом семестру очікуємо від вас на постійний зворотній зв'язок.
- ❖ Діалог буде здійснюватися під час аудиторних занять та на платформах Moodle або Zoom, а також додатково ви можете використовувати електронну пошту, Viber, Telegram (номер на сторінці курсу в Moodle).
- ❖ Під час листування, обов'язково вказуйте власне ім'я та прізвище, номер групи та назву дисципліни.
- ❖ Ваша робоча адреса електронної пошти має містити ваші справжні прізвище та ім'я. Дана вимога пов'язана з великою кількістю студентів, з якими викладач веде листування протягом семестру.
- ❖ Якщо у вас виникли складнощі при виконанні завдань, ви завжди можете звернутися за допомогою.
- ❖ У кожного завдання передбачено певний термін виконання.
- ❖ Терміни виконання завдань ви побачите на сторінці курсу в СЕНЗ ЗНУ Moodle.
- ❖ Якщо ви не встигаєте з поважних причин – ви маєте попередити викладача, і домовимось про наступний термін здачі виконаного завдання, але намагайтеся встигати виконувати завдання вчасно.
- ❖ При оформленні письмових робіт ви маєте перевірити орфографію та дотримуватись певних вимог щодо оформлення робіт.
- ❖ Означені вимоги ви також знайдете на сторінці курсу СЕНЗ ЗНУ Moodle.
- ❖ При виконанні робіт дотримуйтеся *академічної доброчесності* (див. стор. 9).
- ❖ Для успішного навчання, під час аудиторних або віртуальних занять намагайтеся виявляти активність, беріть участь в обговоренні проблемних питань; вносьте свої пропозиції та ставте запитання – спільно ми завжди знайдемо відповідь!
- ❖ Під час занять он-лайн мають бути увімкнені екрани та налаштовані мікрофони.
- ❖ Он-лайн заняття проводитимуться на платформі Zoom.
- ❖ Завчасно встановіть означений додаток на ваш пристрій.
- ❖ Бажано використовувати комп'ютер або ноутбук.
- ❖ Посилання на заняття ви будете отримувати на свої електронні адреси або у групи Viber, Telegram.
- ❖ Деякі завдання передбачають роботу в мікрогрупі. Це може бути від 2 до 5 учасників.
- ❖ Склад мікрогруп може бути довільний (за вашим бажанням) та нормований (за



призначенням викладача).
❖ Під час роботи у мікрогрупі намагайтесь розподіляти обов'язки рівномірно. Доцільно обирати/призначати <i>відповідального</i> за виконання певного завдання. Це дозволить вам навчитись ефективно працювати в команді!
❖ Оцінки (бали) ви можете побачити на сторінці курсу в СЕНЗ ЗНУ Moodle (на сторінці курсу у вкладці «Цей курс» ви знайдете «Журнал оцінок»). Якщо вам необхідні будуть пояснення – звертайтеся до викладача.
❖ Додаткові бали можна отримати за наукову студентську роботу, яка передбачає проведення дослідження у межах тематики курсу та підготовку до публікації у наукових збірках або до участі у конкурсі студентських наукових робіт. Детальніше про наукову роботу можна дізнатися під час консультацій.
❖ Крім того, додаткові бали можна отримати завдяки вашим здобуткам через неформальну освіту. Детальніше за посиланням: http://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/3647.ukr.html - Положення ЗНУ про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації лекцій, плани практичних занять, методичні рекомендації до виконання індивідуальних та групових завдань розміщені на платформі Moodle :

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13204>

Базовий навчальний посібник чи підручник, матеріали на платформі Moodle

Шеремет М.К., Ревуцька О.В. Логопедія (корекційна робота при дислалії) : навчальний посібник. Київ: КНТ, 2009., 160 с.

Логопедія. Підручник. За ред. М. К. Шеремет. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2010. 376 с.

URL :<https://ru.1lib.eu/book/3297320/8cc516?regionChanged=&redirect=22287017>



КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи (max 60 балів):

Поточний контроль здійснюється у ході повсякденної навчальної діяльності студентів: експрес-тестування під час аудиторних занять; термінологічні диктанти; виконання практичних завдань (доповіді; робота в мікрогрупах); усні відповіді; контрольні тестування по закінченню вивчення розділів.

При наявності 35 балів поточного контролю, студент допускається до підсумкового контролю. Якщо студент із поважних причин пропустив заняття, для відпрацювання матеріалу йому пропонується виконання пропущених завдань (теоретичних та практичних), що фіксується у вигляді конспекту та проводиться усне опитування щодо вивчених тем.

Підсумкові контрольні заходи (max 40 балів):

Підсумковий контроль – здійснюється після завершення вивчення курсу: залік.

Практична частина заліку (max 20 балів) Практичне завдання передбачає завдання пов'язані з визначенням мовленнєвих порушень згідно класифікацій: клініко-педагогічної та психолого-педагогічної.

Теоретична частина заліку – підсумкове тестування на платформі СЕНЗ ЗНУ Moodle (max 20 балів).

Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Теоретичне завдання – Тестування на платформі Moodle ЗНУ	Питання для підготовки: Загальні теоретичні та методичні основи логопедії як науки. Класифікації мовленнєвих порушень. Дислалія: визначення, причини та форми. Діагностика мовленнєвих порушень та методики логопедичної роботи при дислалії.	Тестування передбачає надання відповідей на 10 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 бали.	5
	Практичне завдання – зорення порівняльної таблиці	Вимоги до виконання та оформлення: Скласти порівняльну таблицю: «Порівняльний аналіз клініко-педагогічної та психолого-педагогічної класифікацій (відмінності, спільні риси)». Визначити основні недоліки цих класифікацій на сьогоднішній день.	<ul style="list-style-type: none"> - Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: - лаконічність та обґрунтованість – (2 б) - систематизованість (схематичність) – (2 б) - орієнтація у змісті (можливість відповісти на запитання) – (3б) - критичність мислення – (3 б) 	10

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЗВА ФАКУЛЬТЕТУ
Силабус навчальної дисципліни



Усього за ЗМ 1	2			15
2	Теоретичне завдання – Тестування на платформі Moodle ЗНУ	Питання для підготовки: Сигматизми свистячих та шиплячих звуків: види, характеристика, особливості логопедичної роботи. Вади одзвінчення та пом'якшення приголосних звуків. Ламбдацизми (ротацизми) і параламбдацизм (параротацизми): характеристика, особливості логопедичної роботи. Йотацизм, каппацизм, гаммацизм, хітізм: характеристика та методика виправлення.	Тестування передбачає надання відповідей на 10 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 бали.	5
	Практичне завдання – проведення фрагменту логопедичного заняття та пояснити і показати прийоми постановки свистячих та шиплячих звуків (за наслідуванням, за допомогою логопедичних зондів, комбіновано)	Вимоги до виконання та оформлення: Скласти план-конспект заняття з корекції свистячих або шиплячих звуків на будь-якому етапі логопедичної роботи. Дібрати дидактичний матеріал для його проведення в академічній групі	Максимальна кількість балів нараховується за такими <i>критеріями</i> : – наявність чіткої, правильної мети та завдань – 2 б. – структурованість – 2 б – відповідність завдань етапу логопедичної роботи над виправленням звуковимови – 2 б – наявність дидактичного матеріалу – 2 б – здатність пояснити і показати прийоми постановки свистячих та шиплячих звуків – 2 б.	10
Усього за ЗМ 2	2			15
3	Теоретичне завдання – Тестування на платформі Moodle ЗНУ	Питання для підготовки: Суть, прояви, причини і класифікація дизартричних порушень. Методика логопедичної роботи з дітьми з дизартричними порушеннями.	Тестування передбачає надання відповідей на 10 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 бали.	5
	Практичне завдання – підбір та виконання на практичному занятті корекційно-логопедичних вправ	Вимоги до виконання та оформлення: Складіть план-конспект заняття з корекції сонорних звуків на будь-якому етапі логопедичної роботи. Дібрати дидактичний матеріал для його проведення в академічній групі	Максимальна кількість балів нараховується за такими <i>критеріями</i> : – наявність чіткої, правильної мети та завдань – 2 б; – структурованість – 2 б; – відповідність завдань етапу логопедичної роботи над виправленням звуковимови – 2 б; – наявність дидактичного матеріалу – 2 б; – здатність провести фрагмент	10

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЗВА ФАКУЛЬТЕТУ
Силабус навчальної дисципліни



			заняття в академічній групі – 2 б.	
Усього за ЗМ 3	2			15
4	Теоретичне завдання – Тестування на платформі Moodle ЗНУ	Питання для підготовки: Ринолалія: визначення, причини та форми. Методика логопедичної роботи з дітьми з ринолалією.	Тестування передбачає надання відповідей на 10 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 бали.	5
	Практичне завдання – підбір та виконання на практичному занятті корекційно-логопедичних вправ	Вимоги до виконання та оформлення: Кожному студенту необхідно дібрати 2 вправи для (на вибір): розвитку орального праксису, розвитку артикуляційної моторики; формування ритмічної організації мовлення; розвитку кінетичної організації мовлення; розвитку фонематичного сприймання; розвитку мовленнєвого дихання; корекції вимови звуків. Вміти провести їх у групі.	За кожную виконану вправу студент має змогу отримати по 5 бали за такими критеріями: – відповідність вправи меті та завданням логопедичної роботи – 2 бали; – чіткість та правильність пред'явлення інструкції до вправи – 3 бал;	10
Усього за ЗМ 4				15
Усього за змістові модулі контр. заходів	8			60

Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Залік	Теоретичне завдання: тестування	Питання для підготовки: Логопедія: предмет, об'єкт та основні теоретичні та практичні задачі. Загально дидактичні та специфічні принципи логопедії. Методи логопедії. Взаємозв'язок логопедії з науками психолого-педагогічного, медико-біологічного і лінгвістичного циклів. Причини мовленнєвих порушень. Класифікація причин мовленнєвих порушень за М. Хватцевим. Основні періоди психофізичного та мовленнєвого розвитку дитини. Сучасні класифікації мовленнєвих порушень. Клініко-педагогічна класифікація: час виникнення, прихильники; етіопатогенетичні, клінічні і психолого-лінгвістичні критерії розмежування мовленнєвої патології.	Тестування передбачає надання відповідей на 20 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал	20

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЗВА ФАКУЛЬТЕТУ
Силабус навчальної дисципліни



		<p>Психолого-педагогічна класифікація: час виникнення, прихильники, лінгвістичні і психолого-педагогічні критерії побудови класифікації. Взаємозв'язок між клініко-педагогічною та психолого-педагогічною класифікацією.</p> <p>Дислалія: визначення, причини, форми. Рівні порушення вимови. Види недоліків звуковимови. Мета, зміст та компоненти логопедичного обстеження. Логопедичний висновок. Етапи логопедичної роботи при корекції порушень звуковимови. Способи постановки звуків: механічний, за наслідуванням та змішаний. Етапи автоматизації та диференціації звуків. Особливості логопедичної роботи при дислалії за методикою Н. Чевельової, М. Фомічової, М. Савченко, Б. Гриншпуном.</p> <p>Характеристика артикуляції свистячих та шиплячих звуків. Типові недоліки вимови свистячих та шиплячих звуків. Види сигматизмів та парасигматизмів свистячих та шиплячих звуків. Методика виправлення сигматизмів та парасигматизмів свистячих та шиплячих звуків. Вади твердості та пом'якшення приголосних звуків; причини їх виникнення. Методика виправлення порушень твердості та пом'якшення приголосних звуків. Дефекти одзвінчення, причини їх виникнення; прийоми виправлення. Характеристика артикуляції звуків [Л], [Л'], [Р], [Р']. Причини і варіанти порушень фонем [Л], [Л'], [Р], [Р'], зміст логопедичної роботи. Правильна артикуляція звуків [Й] та вади дефектної вимови, їх характеристика та причини. Методика виправлення йотоцизму. Правильна артикуляція звуків [К], [К'], [Г], [Г']. [Х], [Х']. Види дефектної вимови даних звуків, їх характеристика та причини. Методика виправлення порушень вимови середньо- та задньоязикових звуків.</p> <p>Дизартрія: визначення та причини виникнення. Симптоми та синдроми дизартрії. Форми дизартрії у дорослих та дітей. Ступені прояву дизартричних порушень у дітей. Методика обстеження дітей та підлітків з дизартричними порушеннями: логопедичне обстеження, обстеження моторних та сенсорних функцій, психологічна діагностика. Основні напрями комплексної реабілітації дітей та підлітків з дизартрією. Принципи реабілітації дітей з дизартрією. Основні напрямки логопедичної роботи з корекції порушень мовлення при дизартрії у дітей дошкільного та молодшого шкільного віку, підлітками. Використання спеціальних логопедичних технологій у роботі з дітьми з дизартрією. Схема проведення логопедичних занять з дітьми з дизартричними порушеннями. Профілактика дизартрії у дітей.</p>		
--	--	---	--	--

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЗВА ФАКУЛЬТЕТУ
Силабус навчальної дисципліни



		Історія вивчення ринолалії. Визначення ринолалії та етіологічні чинники виникнення вроджених вад обличчя. Механізм голосоутворення в нормі та у разі ринолалії. Класифікація ринолалій, основні її форми. Характеристика соматичного та психічного розвитку дитини з ВНГП, формування її особистості. Логокорекційна робота з подолання ринолалії. Доопераційна логопедична робота при уроджених незрощеннях твердого і м'якого піднебіння (за А. Іпполітовою та І. Єрмаковою). Післяопераційна робота при уроджених незрощеннях твердого і м'якого піднебіння (за І. Єрмаковою). Корекційна робота з усунення відкритої ринолалії за методикою Г. Соломатіної. Профілактика порушень мовлення у разі вроджених незрощень губи та піднебіння. Принципи, методи та система обстеження дітей з ринолалією. Схема обстеження дитини з ринолалією.		
	Практичне завдання: розробка авторського проєкту – логопедичного альбому для автоматизації звуків у мовленні	Творче завдання передбачає створення авторського логопедичного альбому для автоматизації звуків у мовленні. Кожен студент обирає один звук на вибір (наприклад, [р], [л], [ц], [ш], [щ], [ч] чи будь-який інший приголосний звук) та протягом семестру готує творчий проєкт. Обов'язковою умовою є те, щоб наочний та словесний матеріал добирався державною мовою. Під час заліку презентує свої напрацювання. Оцінювання відбувається за критеріями.	Бали за виконаний проєкт нараховуються за такими критеріями: – Структурованість і послідовність – 5 балів – Наочність та емоційна привабливість дібраного матеріалу – 5 балів – Варіативність завдань і відповідність їх дошкільному/шкільному віку – 5 балів – Добір матеріалу державною мовою – 5 балів	20
Усього за підсумковий семестровий контроль				40



Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)		
E	60 – 69 (достатньо)	3 (задовільно)	
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Визначаючи кількість змістових модулів, необхідно врахувати, що 1 змістовий модуль дорівнює 0,5 кредиту (15 годин). Кількість змістових модулів вираховується за формулою:

$$ЗМ = (ЗКК - ІК) \times 2,$$

де ЗМ – змістові модулі, ЗКК – загальна кількість кредитів, ІК – 1 кредит, що відводиться на підсумковий семестровий контроль.

Наприклад: $(4-1) \times 2 = 6$, отже, для дисципліни, що розрахована на 4 кредити, необхідно запланувати розподіл на 6 змістових модулів.

Кожний змістовий модуль передбачає проведення мінімум 2 контрольних заходів (перший – діагностика засвоєння теоретичного матеріалу (знань), а другий – діагностика практичного досвіду (умінь)).

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1 Логопедія як спеціальна педагогічна наука			
Тиждень 1-3 Лекція 1-3	Логопедія: предмет, об'єкт та основні теоретичні та практичні задачі. Загальнодидактичні та специфічні принципи логопедії. Методи логопедії. Взаємозв'язок логопедії з науками психолого-педагогічного, медико-біологічного і лінгвістичного циклів. Причини мовленнєвих порушень. Класифікація причин мовленнєвих порушень за М. Хватцевим. Основні періоди психофізичного та мовленнєвого розвитку дитини. Сучасні класифікації мовленнєвих порушень. Дислалія: визначення, причини, форми. Рівні порушення вимови. Види недоліків звуковимови. Мета, зміст та компоненти логопедичного обстеження. Логопедичний висновок. Етапи логопедичної роботи при корекції порушень звуковимови. Способи постановки звуків: механічний, за наслідуванням та змішаний. Етапи	Тестування передбачає надання відповідей на 10 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 балів	5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЗВА ФАКУЛЬТЕТУ
Силабус навчальної дисципліни



	автоматизації та диференціації звуків. Особливості логопедичної роботи при дислалії за методикою Н. Чевельової, М. Фомічової, М. Савченко, Б. Гриншпунном.		
Лабораторне заняття 1-2	Сучасні класифікації мовленнєвих порушень. Клініко-педагогічна класифікація: час виникнення, прихильники; етіопатогенетичні, клінічні і психолого-лінгвістичні критерії розмежування мовленнєвої патології. Психолого-педагогічна класифікація: час виникнення, прихильники, лінгвістичні і психолого-педагогічні критерії побудови класифікації. Взаємозв'язок між клініко-педагогічною та психолого-педагогічною класифікацією	Скласти порівняльну таблицю: «Порівняльний аналіз клініко-педагогічної та психолого-педагогічної класифікацій (відмінності, спільні риси)». Визначити основні недоліки цих класифікацій на сьогоднішній день.	10
Змістовий модуль 2 Види недоліків звуковимови			
Тиждень 4-7 Лекції 4-7	Характеристика артикуляції свистячих та шиплячих звуків. Типові недоліки вимови свистячих та шиплячих звуків. Види сигматизмів та парасигматизмів свистячих та шиплячих звуків. Методика виправлення сигматизмів та парасигматизмів свистячих та шиплячих звуків. Вади твердості та пом'якшення приголосних звуків; причини їх виникнення. Методика виправлення порушень твердості та пом'якшення приголосних звуків. Дефекти одзвінчення, причини їх виникнення; прийоми виправлення. Характеристика артикуляції звуків [Л], [Л'], [Р], [Р']. Причини і варіанти порушень фонем [Л], [Л'], [Р], [Р'], зміст логопедичної роботи. Правильна артикуляція звуків [Й] та вади дефектної вимови, їх характеристика та причини. Методика виправлення йотоцизму. Правильна артикуляція звуків [К], [К'], [Г], [Г']. [Х], [Х']. Види дефектної вимови даних звуків, їх характеристика та причини. Методика виправлення порушень вимови середньо- та задньоязикових звуків.	Тестування передбачає надання відповідей на 10 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 балів	5
Лабораторні заняття 3-4	Практичне застосування отриманих знань. Методика виправлення сигматизмів та парасигматизмів свистячих та шиплячих звуків. Методика виправлення порушень твердості та пом'якшення приголосних звуків. Методика виправлення [Л], [Л'], [Р], [Р']. Методика виправлення йотоцизму. Методика виправлення порушень вимови середньо- та задньоязикових звуків.	Скласти план-конспект заняття з корекції свистячих або шиплячих звуків на будь-якому етапі логопедичної роботи. Дібрати дидактичний матеріал для його проведення в академічній групі	10
Змістовий модуль 3 Дизартрія як різновид мовленнєвого дизонтогенезу			
Тиждень 8-10 Лекція 8-10	Дизартрія: визначення та причини виникнення. Симптоми та синдроми дизартрії. Форми дизартрії у дорослих та дітей. Ступені прояву дизартричних порушень у дітей. Методика обстеження дітей та підлітків з	Тестування передбачає надання відповідей на 10 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 балів	5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЗВА ФАКУЛЬТЕТУ
Силабус навчальної дисципліни



	дизартричними порушеннями: логопедичне обстеження, обстеження моторних та сенсорних функцій, психологічна діагностика. Основні напрями комплексної реабілітації дітей та підлітків з дизартрією. Принципи реабілітації дітей з дизартрією. Основні напрямки логопедичної роботи з корекції порушень мовлення при дизартрії у дітей дошкільного та молодшого шкільного віку, підлітками. Використання спеціальних логопедичних технологій у роботі з дітьми з дизартрією. Схема проведення логопедичних занять з дітьми з дизартричними порушеннями. Профілактика дизартрії у дітей.		
Лабораторні заняття 5-6	Основні напрямки логопедичної роботи з корекції порушень мовлення при дизартрії у дітей дошкільного та молодшого шкільного віку, підлітками. Використання спеціальних логопедичних технологій у роботі з дітьми з дизартрією. Схема проведення логопедичних занять з дітьми з дизартричними порушеннями. Профілактика дизартрії у дітей.	Складіть план-конспект заняття з корекції сонорних звуків на будь-якому етапі логопедичної роботи. Дібрати дидактичний матеріал для його проведення в академічній групі	10
Змістовий модуль 4			
Ринолалія як різновид мовленнєвого дизонтогенезу			
Тиждень 11-14 Лекція 11-14	Характеристика соматичного та психічного розвитку дитини з ВНГП, формування її особистості. Логокорекційна робота з подолання ринолалії. Доопераційна логопедична робота при уроджених незрощеннях твердого і м'якого піднебіння (за А. Іпполітовою та І. Єрмаковою). Післяопераційна робота при уроджених незрощеннях твердого і м'якого піднебіння (за І. Єрмаковою). Корекційна робота з усунення відкритої ринолалії за методикою Г. Соломатіної. Профілактика порушень мовлення у разі вроджених незрощень губи та піднебіння. Принципи, методи та система обстеження дітей з ринолалією. Схема обстеження дитини з ринолалією.	Тестування передбачає надання відповідей на 10 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 0,5 балів	5
Лабораторні заняття 7	Корекційна робота з усунення відкритої ринолалії за методикою Г. Соломатіної. Принципи, методи та система обстеження дітей з ринолалією. Схема обстеження дитини з ринолалією.	Кожному студенту необхідно дібрати 2 вправи для (на вибір): розвитку орального праксису, розвитку артикуляційної моторики; формування ритмічної організації мовлення; розвитку кінетичної організації мовлення; розвитку фонематичного сприймання; розвитку мовленнєвого дихання; корекції вимови звуків. Вміти провести їх у групі.	10



ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Лише ті джерела, без опрацювання яких неможливе виконання контрольних завдань за курсом (не більше 20 позицій)

Рекомендована література.

Основна:

1. Конопляста С. Ю. Ринолалія від А до Я. Київ : Книга-плюс, 2015. 321 с
2. Линдіна Є. Ю., Ревуцька О. В. Технології логопедичного обстеження : навчально-методичний посібник. 2-е видання, доповнене та доопрацьоване. Київ : Освіта України, 2021. 218 с.
3. Логопедія : підручник. / За ред. М. К. Шеремет. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2018. 856 с.
4. Лопатіна Г. О. Логопедичний масаж та гімнастика : навчальний посібник. Бердянськ : БДПУ, 2018. 214 с.
5. Чередніченко Н. В. Формування та корекція складової структури слова у дітей із порушеннями мовленнєвого розвитку : навчально-методичний посібник. Київ : ДІА, 2019. 130 с.
6. Мартиненко І. В. Логопсихологія : курс лекцій. Київ : ДІЛ. 2019. 120 с.
7. Савченко М. А. Методика виправлення вад вимови фонем у дітей. Тернопіль : Навчальна книга-Богдан, 2014. 160 с.

Додаткова:

1. Конспекти логопедичних занять із навчання правильної вимови звуків [р], [р'] дітей дошкільного віку. / О. В. Гінжелюк, О. В. Дідусенко, Л. О. Федорович. Запоріжжя : Ліпс, 2008. 152 с.
2. Конспекти логопедичних занять із навчання правильної вимови звуків [л], [л'] дітей дошкільного віку. / С. О. Дорошенко. та ін. Запоріжжя : Ліпс, 2008. 152 с.
3. Конспекти логопедичних занять із навчання правильної вимови звуків [т], [т'], [д], [д'], [н], [н'] дітей дошкільного віку / Я. Ю. Іванюк, А. Л. Пістряк, Л. О. Федорович. Запоріжжя : Ліпс, 2009. 239 с.
4. Логопедия / Под ред. Волковой Л. С., Шаховской С. Н. Москва: Гуманитарный издательский центр ВЛАДОС, 2003. 680 с.
5. Мартиненко І. В. Комунікативний тренінг дітей старшого дошкільного віку із системними порушеннями мовлення: навчально-методичний посібник. Київ : ДІА, 2017. 128 с.
6. Пінчук Ю. В., Циба Л. Л. Мовленнєві вправи для виховання у дітей правильної вимови звуків Р, Р', Л, Л'. Київ : КНТ, 2007.
7. .Хрестоматія з логопедії: Історичні аспекти. Дислалія. Дизартрія. Ринолалія : навч. посіб. / ред. : М. К. Шеремет, І. В. Мартиненко. Київ: КНТ, 2008. 380 с
8. Шеремет М. К., О. В. Ревуцька. Логопедія : корекційна робота при дислалії. Київ : 2009. 224 с.
9. Чередніченко Н. В. Порушення письма у молодших школярів : діагностика та корекція : навчально-методичний посібник. Київ : ДІА, 2018. 248 с.
10. Чередніченко Н. В. Формування фонетико-графічної грамотності у молодших школярів із порушеннями мовленнєвого розвитку в умовах корекційного навчання. Київ : ДІА, 2016. 212 с.
11. Mytsyk H., Pryshliak M. Telepractice in the System of Providing Correctional and Developmental Services to Children with Speech Disorders: Interaction at a Distance. *Journal of History Culture and Art Research*, 9 (3), 2020. p. 94-105. doi: <http://dx.doi.org/10.7596/taksad.v9i3.2674>



12. Ziganurova R. Communication Activity Of Children (With Healthy Speech Development And Speech Impairment). *Selection and peer-review under responsibility of the Organizing Committee of the conference*. 2020. p. 483-492. doi: 10.15405/epsbs.2020.11.50.

Інформаційні джерела:

1. Архипова Е. Ф. Коррекционно-логопедическая работа по преодолению стертой дизартрии у детей. Москва : АСТ Астрель, 2008. 257 с. URL : <https://ua1lib.org/book/4985042/fale15>
2. Белякова Л. И., Волоскова Н. Н. Логопедия. Дизартрия. Москва : Гуманитар. изд. центр ВЛАДОС, 2009. 287 с. URL : <https://ua1lib.org/book/5259380/75713b>
3. Журавльова А., Федієнко В. Домашня логопедія. Харків : Школа, 2010. 52 с. URL : <https://ua1lib.org/book/3139946/dd05d9>
4. Лепетченко М. В. Логопедія. Дизартрія : навчально-методичний посібник для студ. спец. 6.010105 Корекційна освіта. Дніпро : 2015. 36 с. URL : http://distance.dnu.dp.ua/ukr/nmmateriali/documents/logopediya_dyzartriya.pdf
5. Лепетченко М. В. Логопедія. Дислалія : навчально-методичний посібник для студ. спец. 6.010105 Корекційна освіта. Дніпро : 2015. 36 с. URL : http://distance.dnu.dp.ua/ukr/nmmateriali/documents/logopediya_dyslaliya.pdf
6. Пахомова Н. Г. Диагностика мовленнєвої готовності дітей старшого дошкільного віку з дизартрією до навчання в школі: навчально-методичний посібник. Вид. 2-ге, доповн. Полтава : ТОВ «АСМІ», 2009. 107 с. URL : <https://ua1lib.org/book/3267607/d6bba2>
7. Пінчук Ю. В., Сіра І. В. Ігри та вправи з розвитку фонематичного сприймання у дітей дошкільного віку. *Логопедія*. 2011. № 1. С. 57-63. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/logoped_2011_1_16



РЕГУЛЯЦІЇ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять є обов'язковим. У який спосіб і у які терміни здійснюється відпрацювання пропущених занять?

Політика академічної доброчесності

Які заходи перевірки на плагіат будуть вжиті викладачем? Які санкції будуть застосовані до студентів, що вдалися до списування, плагіату чи інших проявів недоброчесної поведінки? Надати посилання на приклади оформлення цитувань, посилань на авторів фото, ілюстрацій тощо.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Чи можна під час занять користуватися мобільними телефонами, ноутбуками, планшетами та іншими персональними гаджетами? Якщо так, за яких умов?

Комунікація

У який спосіб здійснюватиметься комунікація викладача зі студентами (електронна пошта, Moodle, інші засоби комунікації)? У який термін викладач відповідатиме на письмові запити студентів? Чи існують формальні вимоги до оформлення таких запитів? Якщо так, то які?

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!



ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2020-2021 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2020-2021 н. р. (посилання на сторінку сайту ЗНУ)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>